

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. února 2017 odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2.11.2016, č.j. 2 T 5/2014-2727 a rozhodl

takto:

Odvolání obžalovaného se podle § 256 tr.ř. zamítá.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr.zákoníku a podle § 206 odst. 5 tr.zákoníku byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 roků. Podle § 56 odst. 3 tr.zákoníku byl pro výkon trestu zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1 tr.zákoníku mu byl dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy ve společnostech a družstvech v trvání 8 roků. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byla obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému s.p. Lesy České republiky škodu ve výši 55.505.000 Kč.

Trestné činnosti se obžalovaný podle zjištění Městského soudu dopustil tak, že v době od srpna do prosince roku 2011 v [obec] jako předseda představenstva dražební [právníká osoba], a.s., s dispozičním právem k účtu společnosti vedeném u [právníká osoba], jednal v úmyslu použít svěřené finanční prostředky, které byly dosaženy vydražením nemovitostí a zaplacený vydražiteli zčásti hotově a zčásti bezhotovostně na bankovní účet [právníká osoba], a.s., vedený u [právníká osoba], v rozporu s účelem svěřených finančních prostředků a v rozporu se Smlouvou o poskytování služeb uzavřenou dne [datum] mezi s.p. Lesy České republiky a společností [právníká osoba], s předmětem provádění veřejných dražeb zbytného nemovitého majetku ve vlastnictví s.p. Lesy České republiky, kdy podle čl. VI. odst. 1 výše uvedené smlouvy byla [právníká osoba] povinna převést ceny dosažené vydražením na účet s.p. Lesy České republiky ve lhůtě do 3 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala, obžalovaný [jméno] [příjmení] tyto úhrady neprovedl a inkasované finanční prostředky použil v rozporu s účelem svěřených těchto prostředků zpravidla

k úhradě jiných závazků [právnícká osoba], a.s., a na pokrytí běžných provozních nákladů této společnosti. Konkrétně pak obžalovaný takto jednal způsobem podrobně uvedeným pod body 1 - 37 výroku napadeného rozsudku, kdy tímto jednáním celkově způsobil poškozenému s.p. Lesy České republiky škodu ve výši 55.505.000 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včasné odvolání, a to proti výroku o trestu a výroku o náhradě škody. Obžalovaný namítl, že městský soud podle něj zcela nezohlednil skutečnost, že společnost [právnícká osoba], byla zadlužena již v době, kdy se stal předsedou představenstva, a že to nebyl on, kdo společnost zadlužil. Městský soud tak nezohlednil míru jeho zavinění, když současně nebyl prokázán úmysl, kterým se měl dopouštět protiprávního jednání. [příjmení] se naopak snažil během svého působení ve funkci znovu společnost navrátit do životaschopného stavu, přičemž nemohl ze své pozice ovlivnit, co se v ní dělo před jeho nástupem. [právnícká osoba], se ve špatné ekonomické situaci nacházela nejméně již od roku 2010. Odvolatel zdůraznil, že od [datum] do [datum] poskytla zmíněná společnost vysoké půjčky jiným společnostem Mexx Reality, Mexx Reality CZ a Mexx Group v řádech až desítek milionů korun. Navíc bylo prokázáno, že společnost [právnícká osoba], čerpala úvěry u různých peněžních ústavů, a to znovu již v roce 2010, nejdříve ve výši 20.000.000 Kč, dále pak [číslo] a 2.000.000 Kč a přistoupila k nepochopitelnému závazku ve výši 3.700.000 Kč pro [právnícká osoba]. Tyto skutečnosti zapříčinily, že společnost [právnícká osoba], od samého počátku realizace dražeb nemovitostí pro Lesy ČR vyplácela ceny dosažené vydražením opožděně. [příjmení] sám se snažil zachránit společnost [právnícká osoba], vyvést ji z dluhů, proto hradil její závazky dle finančních možností společnosti. Připouští, že jednal protiprávně, pokud nakládal s finančními prostředky, které se nacházely na jediném účtu společnosti. Ale jednal tak k dobré víře a neuvědomoval si protiprávnost svého jednání. Tyto skutečnosti měly být zohledněny jako polehčující okolnost podle § 41 písm. i) tr.zákoníku při výměře trestu. Městský soud také zřejmě nezohlednil délku jeho vazby, kterou vykonal ve [příjmení] republice Německo. Byl totiž fakticky omezen na svobodě od [datum], kdy byl na území tohoto státu zadržen cizineckou policií, když se dobrovolně vracel do České republiky a byl zde ve vazbě do [datum]. Zdůraznil dále, že dosud vedl řádný život a nebyl soudně trestán, svého jednání lituje, a proto žádá odvolací soud o snížení trestu.

Obžalovaný napadl odvoláním také výrok o náhradě škody, neboť má za to, že takový výrok neměl být vůbec vyneseno. V této souvislosti znovu zopakoval, že k zadlužení [právnícká osoba], a.s., a k jejímu zatížení nesplacenými půjčkami došlo bez jeho zavinění, v době před jeho nástupem do funkce předsedy představenstva. Pokud byl uznán vinným ze spáchání všech 37 útoků, pak poukázal na to, že za platby uvedené ve výroku rozsudku pod body [číslo] v celkové hodnotě 15.700.000 Kč odpovídali stejnou měrou všichni členové představenstva, což kromě něj v době do [datum] byli i paní [příjmení] a pan [příjmení]. Takto způsobená škoda podle něj tedy měla být odečtena od celkové výše škody, kterou měl svým jednáním způsobit. Zdůraznil, že za svého působení ve [právnícká osoba], a.s., pro poškozeného [příjmení] ČR na jeho bankovní účet převedl 98 plateb v částce cca 130 mil. Kč. Má proto za to, že jeho jednáním nevykazuje znaky typického úmyslného protiprávního jednání a úmyslného způsobení škody, když také sám sebe neobohatit, finanční prostředky pro svou osobu neužil, sám je nemajetný. Zdůraznil, že se snažil umořovat stávající dluhy a předpokládal, že ekonomický stav [právnícká osoba], a.s., změní natolik, aby byla schopna závazkům vůči poškozenému dostát. Odvolatel dále namítl, že městský soud měl posoudit také jeho osobní a majetkové poměry a zkoumat, zda uplatnění nároku na náhradu škody nebude mít pro něho zcela likvidační důsledky, což neučinil. Z rozsudku ani není patrné, zda byl soudem zvažován aspekt proporcionality. Závěrem proto obžalovaný navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o výši trestu a uložil mu trest při samé spodní hranici trestní sazby a dále také zrušil výrok o náhradě škody a zprostil jej povinnosti nahradit způsobenou škodu, případně, aby po zrušení rozsudku věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí městskému soudu.

Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku napadených odvoláním, i správnost postupu řízení, které mu předcházelo a posoudil věc následujícím způsobem.

Odvolací soud předně konstatuje, že řízení před městským soudem bylo provedeno v souladu s procesními předpisy, bylo v něm respektováno právo obžalovaného na obhajobu. Městský soud provedl dokazování v potřebném rozsahu podle ustanovení § 2 odst. 5 tr.ř., což mu umožnilo učinit správné skutkové i právní závěry. Soud prvního stupně postupoval při hodnocení provedených důkazů v souladu s požadavky uvedenými v § 2 odst. 6 tr.ř. a dospěl tak ke správným skutkovým závěrům ohledně všech skutečností majících vliv na posouzení trestnosti jednání obžalovaného. Skutkový závěr rozsudku je podložen dostatečně přesvědčivými důkazy, jež byly městským soudem řádně zhodnoceny jak samostatně, tak i ve všech vzájemných souvislostech. Městský soud odůvodnil napadený rozsudek při respektování požadavků uvedených v ustanovení § 125 odst. 1 tr.ř., zhodnotil provedené důkazy řádně, aniž by opomenul vypořádat se s obhajobou obžalovaného, vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o jaké důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se řídil, takže vrchní soud shledal uvedený postup správným a nemá k němu výhrady. Proto z důvodů stručnosti odkazuje v podrobnostech na odůvodnění napadeného rozsudku zejména na str. 39 - 54, s nímž se vrchní soud ztotožnil a dále uvádí následující.

Výhrady obžalovaného proti výroku o trestu neobstojí. [ulice] soud přezkoumal výrok o uloženém trestu a dospěl k závěru, že městský soud u obžalovaného řádně zhodnotil všechny rozhodné okolnosti, které je třeba podle § 39 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku vzít v úvahu při ukládání trestu a posouzení jeho přiměřenosti. Obžalovaný v podaném odvolání v podstatě pouze opakuje argumenty své obhajoby, které použil již při hlavním líčení před městským soudem a ten se jimi odpovědně zabýval v napadeném rozsudku. Pokud je odmítl, pak ovšem městský soud postupoval naprosto důvodně, neboť také odvolací soud dospěl k závěru, že se nejedná o relevantní námitky. Odvolatel tak nedůvodně namítl, že městský soud nevzal v úvahu veškeré polehčující okolnosti a že řádně nezohlednil míru jeho zavinění, přičemž současně poněkud rozporně uvedl, že mu nebyl prokázán úmysl, se kterým se měl dopouštět protiprávního jednání (zatímco na jiných místech svého odvolání naopak zmiňuje, že si je vědom protiprávnosti jednání, za které byl odsouzen). S ohledem na tuto výtka obžalovaného odvolací soud současně přezkoumal, zda namítaná vada výroku o trestu nemá podklad v chybných skutkových či právních závěrech napadeného rozsudku. Dospěl však k závěru, že tomu tak není, neboť výrok o vině obžalovaného je bezpečně opřen o provedené důkazy, učiněný závěr městského soudu o tom, že obžalovaný čin spáchal minimálně v nepřímém úmyslu byl učiněn také oprávněně a právní kvalifikace jeho jednání jako zločinu zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr.zákoníku je správná. Obžalovaný si totiž neoprávněně присвоil cizí peněžní prostředky, které sice byl na základě Smlouvy o poskytování služeb, uzavřené se s.p. Lesy České republiky, po provedení dražeb inkasovat, avšak nebyl oprávněn nakládat s nimi jako s tržbami ze své obchodní činnosti, neboť se jednalo o tzv. výtěžek, tj. finanční ekvivalent utržený za prodej svěřených cizích věcí (nemovitostí ve vlastnictví s.p. Lesy ČR), když k převzetí plateb obžalovaným došlo v souladu s účelem, k němuž byly k uskutečnění dražby obžalovanému jejich vlastníkem svěřeny a který byl obžalovaný jako statutární orgán smluvní strany podle uzavřené smlouvy povinen ve lhůtě tří dnů od vydražení nemovitostí předat jejich vlastníkově, [právnícká osoba] ČR jako prodávajícímu nemovitostí, což neučinil. Pokud odvolatel znovu poukazuje na půjčky a úvěry, které spol. [právnícká osoba] uzavřela v době před jeho nástupem do funkce jednatele, přičemž ty podle něj zapříčinily, že výplaty cen získaných vydražením nemovitostí byly prováděny vůči poškozenému opožděně, pak znovu se jedná o skutečnost, kterou vzal v úvahu již městský soud (viz str. 41 odůvodnění napadeného rozsudku), avšak také podle odvolacího soudu důvodně odmítl, že by tato okolnost obžalovaného vyvíňovala. Nutno dodat, že obžalovanému není kladeno za vinu opožděné převádění vydražených cen poškozenému (toto se týká pouze dílčích útoků pod body 11 a 19), nýbrž to, že u 35 dílčích útoků uvedených ve výroku napadeného rozsudku nepřevodil dražební cenu na poškozeného vůbec.

Domáhá-li se odvolatel v této souvislosti s poukazem na snahu hradit závazky společnosti podle jejích finančních možností přiznání polehčující okolnosti podle § 41 písm. i) tr.zákoníku, pak jde o požadavek nepřipadný. Obžalovanému sice nebylo prokázáno, že by si finanční prostředky přisvojil pro své potřeby, avšak ani skutečnost, že je používal na úhradu provozních výdajů a závazků [právnícká osoba] a.s., nijak výrazně nesnižuje škodlivost jeho jednání, a to jednak s ohledem na jeho velký rozsah a vysokou způsobenou škodu přesahující částku 50 milionů Kč, jednak na hrubé zneužití povinností plynoucích z platného smluvního vztahu s poškozenou společností. Další požadavek odvolatele, a to na započtení délky vazby (včetně vazby vydávací) do doby trestu odnětí svobody, je jistě důvodný a bude předmětem následného rozhodnutí městského soudu o zápočtu vazby po právní moci rozsudku, není však relevantní pro samotné ukládání trestu.

Obžalovanému byl tak důvodně uložen trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby, jde o trest přiměřený a zákonné důvody pro jeho snížení nejsou splněny. Nejedná se o trest, který by bylo možno označit za nepřiměřeně přísný, přičemž pouze za tohoto předpokladu by byl dán důvod pro jeho snížení. Městský soud totiž výrazně ve prospěch obžalovaného přihlédl k polehčujícím okolnostem podle § 41 písm. o), l) tr.zákoníku, neboť je dosud netrestanou osobou, která vedla před spácháním činu řádný život a obžalovaný napomáhal při objasňování trestné činnosti u hlavního líčení. Na druhé straně obžalovanému ovšem přitěžuje, že spáchal trestný čin po předchozím uvážení a zneužil k jeho spáchání své funkce statutárního orgánu (§ 42 písm. a), f) tr.zákoníku). Současně obžalovaný trestným činem způsobil vyšší škodu (§ 42 písm. k) tr.zákoníku), neboť na cizím majetku způsobil citelnou škodu přesahující více než desetinásobně hranici škody velkého rozsahu, jež je stanovena částkou 5.000.000 Kč a dopustil se nikoli ojedinělého, nýbrž vysokého počtu 37 dílčích útoků zločinu zpronevěry, jimiž pokračoval po dobu pěti měsíců v páchaní trestné činnosti. Při zvážení těchto přitěžujících okolností zcela důvodně neshledal městský soud přiměřeným uložení trestu odnětí svobody na samé dolní hranici zákonné trestní sazby.

Také výrok o zařazení obžalovaného pro výkon trestu podle moderačního ustanovení § 56 odst. 3 tr.zákoníku do věznice s dozorem, tedy do mírnějšího typu věznice než v případě aplikace striktních zákonných hledisek upravujících způsob výkonu trestu obžalovaného v žádném případě nepoškozuje. V souladu se zákonnými podmínkami byl obžalovanému také uložen podle § 73 odst. 1 tr.zákoníku trest zákazu činnosti, neboť ke spáchání trestné činnosti zneužil svou funkci statutárního orgánu obchodní společnosti, takže je v zájmu ochrany společnosti, aby mu po stanovenou dobu byl znemožněn další výkon takové funkce. Výměra tohoto trestu v polovině horního rozpětí sazby odpovídá závažnosti spáchaného trestného činu a vysoké způsobené škodě.

Obžalovaný napadl také výrok o náhradě škody, avšak vrchní soud jej ponechal beze změny, neboť poškozený s.p. Lesy ČR se se svým nárokem do trestního řízení připojil řádně a včas v souladu s ust. § 43 odst. 3 tr.ř., přičemž městský soud mu podle § 228 odst. 1 tr.ř. přiznal náhradu škody ve výši, která má plnou oporu ve výroku o vině napadeného rozsudku a odpovědnost obžalovaného za způsobenou škodu je založena ustanovením § 420 odst. 1 obč.zák. Odvolatel v této souvislosti nedůvodně znovu argumentoval okolnostmi spáchaného trestného činu, půjčkami a úvěry spol. [právnícká osoba] (viz výše), snahou hradit splatné závazky společnosti a tvrzením, že škodu nezpůsobil úmyslně. To vše jsou skutečnosti, které městský soud vzal v úvahu při posouzení viny obžalovaného a řádně se s nimi vypořádal ve svých skutkových a právních závěrech. Totéž platí o argumentu odvolatele, že u deseti z celkového počtu 37 dílčích útoků měla podle něj být dovozena trestní odpovědnost i dalších dvou tehdejších členů představenstva spol. [právnícká osoba] [příjmení] a [příjmení]. Městský soud tuto námitku odvolatele důvodně odmítl (viz str. 49 napadeného rozsudku), přičemž odvolací soud s ohledem na správné zde uvedené závěry z důvodu stručnosti pouze odkazuje a dodává, že pro odečet škody způsobené těmito útoky neshledal důvod, neboť obžalovaný také za tuto vzniklou škodu nese jako statutární orgán spol. [právnícká osoba] rozhodující o proplacení či naopak neproplacení příslušných částek plnou odpovědnost. Neobstojí ani požadavek obžalovaného na zkoumání jeho osobních a majetkových poměrů, neboť ty je soud

povinen zvažovat v případě ukládání např. peněžitého trestu, nikoli však v případě rozhodování o náhradě škody dle ust. § 228 odst. 1 tr.ř., kdy je rozhodující rozsah škody uvedený v popisu skutku obsažený ve výroku odsuzujícího rozsudku, jímž byl obžalovaný uznán vinným, zjištění, že škoda dosud nebyla uhrazena a nebyla zjištěna zákonná překážka (zejm. promlčení nároku), která by výroku bránila. Ani snížení náhrady škody podle § 450 obč. zák. není možné v případě, kdy je škoda způsobena pachatelem úmyslně, což platí právě v posuzovaném případě spáchání úmyslného trestného činu. Odvolací soud současně neshledal splněnými zákonné podmínky pro stanovení společné odpovědnosti více škůdců za vzniklou škodu (§ 438 obč. zák.), ani pro použití ust. § 441 o snížení náhrady škody v důsledku spoluzavinění poškozeného. O takovou situaci se totiž v posuzované věci nejedná, na straně poškozeného nebylo zjištěno zanedbání jeho povinností, které by přispělo ke vzniku či navýšení škody, ostatně ani odvolatel takové tvrzení neuplatnil.

Odvolání obžalovaného proto odvolací soud z výše uvedených důvodů podle § 256 tr.ř. zamítl jako nedůvodné.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Městského soudu v Praze. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej bezprostředně dotýká. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr.ř. O odvolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v [obec].

Praha 22. února 2016

JUDr. Petr Píša
předsedkyně senátu